

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 514/2016
22.03.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., општина ..., кога заступа пуномоћник Драгица Милосављевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства финансија, Управе царина из Београда, коју заступа Државно правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужиоца и тужене, изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж бр.5496/15 од 08.10.2015. године, у седници већа одржаној дана 22.03.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж бр.5496/15 од 08.10.2015. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж бр.5496/15 од 08.10.2015. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П бр.11815/10 од 13.06.2014. године, која је исправљена решењем истог суда П бр.11815/10 од 27.05.2015. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му исплати на име вредности одузетог камиона „...“ година производња ..., број шасије ..., тип ..., ..., одузетог по решењу о прекршају Царинарнице Суботица П 20320/96 од 16.10.1996. године, износ од 2.556.221,80 динара са законском затезном каматом почев од 06.01.2003. године па до исплате. Ставом другим усвојен је евентуални захтев и обавезана тужена да тужиоцу исплати износ од 7.410.242,20 динара на име накнаде вредности за одузето предметно теретно возило „...“, по решењу о прекршају Царинарнице Суботица П 20320/96 од 16.10.1996. године са законском затезном каматом на овај износ почев од 24.03.2014. године па до исплате. Одбијен је као неоснован приговор апсолутне надлежности суда истакнут од стране тужене. Ставом четвртим обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 954.020,00 динара.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж бр.5496/15 од 18.10.2015. године у ставу првом изреке преиначио пресуду Првог основног суда у Београду

П бр.11815/10 од 13.06.2014. године исправљену решењем тога суда П бр.11815/10 од 27.05.2015. године, у ставу другом изреке тако што је обавезао тужену да тужиоцу на име накнаде вредности за одузети камион марке „...“, произведен ... године, карактеристика ближе наведених у изреци, одузет по решењу о прекршају Царинарнице Суботица П 20320/96 од 16.10.1996. године, исплати износ од 5.107.363,20 динара са законском затезном каматом почев од 24.03.2014. године до исплате, док је одбијен као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му исплати износ од још 2.302.879,00 динара, са законском затезном каматом од 24.03.2014. године па до исплате. Ставом другим преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртм изреке првостепене пресуде, тако што је обавезана тужена да тужиоцу на име трошкова поступка плати износ од 885.570,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену благовремено је изјавио ревизију тужилац у делу у коме је одбијен захтев тужиоца преко досуђеног износа, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је изјавила благовремену ревизију против другостепене пресуде у делу у којем је преиначена првостепена пресуда и усвојен тужбени захтев, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу овлашћења из члана 399. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене дозвољена, али неоснована, а да је ревизија тужиоца недозвољена.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац на привременом раду у ..., са пријављеном сталном адресом становања у тој земљи почев од 12.05.1991. године и сталним запослењем је 10.10.1996. године купио половно возило камион марке „...“ произведен ... године, тип ..., ..., са намером да исто увезе у ..., а затим у ... ради обављања превозничке делатности. У поступку царинског прегледа на међународном граничном прелазу Царинарнице Суботица је дана 12.10.1996. године одузето тужиоцу наведено возило због сумње на учињени прекршај из члана 189. став 1. тачка 3. у вези са чланом 198. Царинског закона. Против тужиоца је покренут прекршајни поступак пред Царинарницом Суботица у коме је донето решење 16.10.1996. године о кажњавању тужиоца новчаном казном у износу од 61.000,00 динара и изрицању заштитне мере одузимања возила. Ово решење поништено је решењем Савезног већа за прекршаје Пжц бр.1426/98 од 17.06.1998. године и предмет враћен на поновно решавање, након чега Царинарница Суботица није донела ново решење. Прекршајни поступак није обустављен нити је на други начин окончан, јер је предмет изгубљен, а реконструкција само делимично извршена, тако што су прибављене фотокопије

решења од 16.10.1996. године и 17.06.1998. године. Решење је извршено пре правноснажности тако што је тужиоцу одузето предметно возило и наплаћена му новчана казна. Тужилац се дана 22.10.2012. године обратио Савезном министарству финансија и Савезној управи царина са захтевом за враћање возила и накнаду штете због неоснованог одузимања возила. Дописом до 19.11.2002. године Савезна управа царине је обавестила тужиоца да није у могућности да врати теретно возило, јер је исто решењем претходног директора Савезне управе царине од 16.04.1998. године додељено на коришћењу МУП-у Републике Србије. Вештачењем је утврђено да на дан 21.03.2014. године, вредност возила износи 7.410.242,20 динара на основу ревалоризације, а да према каталожким подацима вредност возила износи 5.107.363,20 динара. Тужба је поднета 06.01.2003. године.

Првостепеном пресудом одбијен је основни тужбени захтев тужиоца, за накнаду вредности одузетог камиона, према тржишној вредности истог на дан подношења тужбе, а усвојен евентуални тужбени захтев за накнаду противвредности одузетог теретног возила према ревалоризованој вредности возила на дан допунског вештачења 24.03.2014. године.

Другостепени суд је у одлуци по жалбама парничних странака изразио другачији правни став тако што је преиначио првостепену пресуду и обавезао тужену да тужиоцу накнади вредност одузетог возила према ценама у време доношења првостепене судске одлуке а на основу каталожких података о вредности возила у износу од 5.107.363,20 динара, док је у преосталом делу преко досуђеног а до траженог износа (у висини ревалоризоване вредности предметног возила) одбио захтев тужиоца.

На утврђено чињенично стање правилно је другостепени суд применио материјално право када је закључио да тужена одговара за насталу материјалну штету у смислу чланова 185, 189. и 190. Закона о облигационим односима (ЗОО) и да је зато у обавези да тужиоцу накнади штету према утврђеној вредности возила, у време доношења судске одлуке.

Несновано се ревизијом тужене указује да је материјално право погрешно примењено, зато што су нижестепени судови погрешно ценили приговор застарелости тужиочевог потраживања.

Према члану 376. став 1. ЗОО потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од када је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило.

У конкретном случају надлежни орган тужене је предметно возило одузео од тужиоца на недозвољен начин, због чега би тужилац имао право на повраћај (што је тужилац и тражио од тужене). Како надлежни орган тужене није био у могућности да возило врати тужиоцу, о чему га је обавестио дописом од 19.11.2002. године, а тужба ради накнаде штете за одузето возило поднета је 06.01.2003. године потраживање тужиоца није застарело, имајући у виду да од момента сазнања за штету и учиниоца до подношења тужбе није протекло трогодишњи рок застарелости из члана 376. Закона о облигационим односима.

Наводи ревидента да је потраживање тужиоца застарело, стога се не могу прихватити као основани.

Неосновано је указивање у ревизији тужене и да су нижестепени судови погрешно ценили истакнути приговор недостатка активне легитимације на страни тужиоца односно пасивне легитимације на страни тужене, услед чега је материјално право погрешно примењено.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је тужилац доставио писане доказе о куповини предметог возила, које је касније одузето по решењу тужене од 16.10.1996. године, против кога је тужилац и водио управни поступак и које је укинута решењем Савезног већа за прекршаје од 17.06.1998. године, због чега је и по оцени Врховног касационог суда правилан закључак судова да тужилац има активну легитимацију у овој парници да као власник предметног возила тражи заштиту свог субјективног права. Тужена је пасивно легитимисана на основу члана 172. ЗОО, јер је радњом њеног органа тужиоцу проузрокована штета, чију накнаду тражи у овом спору.

Како се осталим ревизијским наводима не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, Врховни касациони суд је одбио као неосновану ревизију тужене и одлучио као у изреци под један, на основу члана 405. ЗПП.

Испитујући дозвољеност ревизије тужиоца на основу члана 401. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Према новелираном члану 403. став 3. ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11 ... 55/14) ревизија није дозвољена у имовинско правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овом спору ради накнаде материјалне штете поднета је 06.01.2003. године, а преиначена је поднеском од 03.04.2012. године. Коначно опредељеним захтевом од 11.04.2014. године, тужилац основним захтевом тражи исплату износа од 2.556.221,80 динара, а евентуалним захтевом износа од 7.410.242,20 динара.

Имајући у виду да се ради о имовинско-правном спору, који се односи на потраживање у новцу, у коме вредност ревизијом побијаног дела пресуде у односу на тужиоца у износу од 2.302.879,00 динара а у девизној противвредности од 20.746 евра (средњи курсу евра на дан 03.04.2012. године износио је 111,00 динара за 1 еврo) не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није дозвољена.

На основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у изреци под два.

**Председник већа – судија
Предраг Трифуновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић